

Érettségi tételek magyar nyelv és irodalomból (2021/22.) a 12. osztály számára
(Kresztyankó Annamária)

Magyar nyelv témakörök

I. Kommunikáció

1. A kommunikációs folyamat összetevői, funkciói, jellegzetességei
2. A nem nyelvi jelek szerepe a kommunikációban
3. A reklám mint a tömegkommunikáció eszköze

II. A magyar nyelv története

4. Változás és állandóság a nyelvben
5. A nyelvtörténet forrásai
6. A nyelvújítás lényege és jelentősége

III. Ember és nyelvhasználat

7. A nyelv mint jelrendszer
8. A nyelv társadalmi tagolódása
9. Az információs társadalom hatása a nyelvi érintkezésre
10. Nyelvi sokszínűség, tolerancia, diszkrimináció

IV. A nyelvi szintek

11. A magyar helyesírás rendszerszerűsége
12. A magánhangzók és a mássalhangzók rendszere
13. A mondat fogalma, a mondat szerkesztettség és mondatfajta szerinti típusai

V. A szöveg

14. A szóbeliség és írásbeliség hatása a szövegformálásra
15. Az intertextualitás fogalma, jellegzetességei
16. Szövegkohézió, témaháló, cím

VI. A retorika alapjai

17. Az érvelés: a tétel, a bizonyítás, a cáfolat, az érv és az ellenérv
18. A nyilvános beszéd nyelvi kritériumai

VII. Stílus és jelentés

19. A publicisztikai stílus
20. Az egyszerűbb szóképek: hasonlat, metafora, metonímia

Irodalom témakörök

Művek a magyar irodalomból 1. Kötelező szerzők

1. Poétikai sokszínűség Petőfi Sándor lírájában
2. Bűn és bűnhődés Arany János balladáiban
3. Ady Endre *Új versek* című kötetének formai és tartalmi sajátosságai
4. Babits Mihály filozófiai költeményeinek értelmezési lehetőségei
5. Kosztolányi Dezső *Édes Anna* című művének tartalmi és nyelvi sajátosságai
6. A szerelem tematikája József Attila költészetében

Művek a magyar irodalomból 2. Választható szerzők

7. A klasszicizmus módoszatai Csokonai Vitéz Mihály költészetében
8. Az óda műfaja Berzsenyi Dániel alkotásainak tükrében
9. Az antik költészeti örökség Radnóti Miklós lírájában
10. Realista-naturalista társadalomábrázolás Móricz Zsigmond *Tragédia, Szegény emberek* és *Barbárok* című elbeszéléseiben
11. A népiesség vonatkozásai Mikszáth Kálmán *A jó palócok* című kötetében
12. A holokauszt mint poétikai és nyelvi probléma Kertész Imre *Sorstalanság*ában

Művek a magyar irodalomból 3. Kortárs szerzők

13. A kortárs gyermekköltészet jellegzetességei Varró Dani költészetében

Művek a világirodalomból

14. A francia premoderne (Baudelaire vagy Verlaine vagy Rimbaud) poétikai sajátosságai
15. Élet és művészet – Thomas Mann: *Halál Velencében*
16. A modern lét mozzanatai – Franz Kafka *Az átváltozás*

Színház és dráma

17. Az antik dráma sajátossági – Szophoklész: *Antigoné*
18. Az Erzsébet-kori dráma és színház – Shakespeare: *Rómeó és Júlia*

Az irodalom határterületei

19. Irodalom és zene – kortárs dalszövegek poétikai jellegzetességei

Interkulturális jelenségek és határon túli irodalom

20. Írók és költők a pesti kávéházakban